

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-01- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MEDIACIJOS ĮSTATYMO NR. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 21, 22, 23, 26, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 3¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Atsižvelgdami į 2024 m. sausio 16 d. vykusiam tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, teikiame patikslintą Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) kartu su patikslinta lydimąja medžiaga. Įstatymo projektas ir lydimoji medžiaga (teikimas, aiškinamasis raštas) patikslinti, įvertinus tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktus pasiūlymus bei Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. sausio 11 d. išvadoje Nr. NV-103 ir Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės 2024 m. sausio 15 d. pažymoje Nr. NV-120 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, įgyvendindama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 (redakcija, galiojusi iki 2023 m. gruodžio 23 d.) (toliau – Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas), 8.3.5 papunktyje numatytą priemonę „atlikti privalomosios mediacijos šeimos ginčiuose teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą“ ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2022 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. 1R-119 „Dėl Privalomosios mediacijos šeimos ginčiuose galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo atlikimo“ priimtu sprendimu atlikti Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymu nustatyto privalomosios mediacijos šeimos ginčiuose galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas) bei bendradarbiaudama su Vyriausybės strateginės analizės centru (STRATA), 2022 m. atliko *ex post* vertinimą. Teisingumo ministerijos interneto svetainėje ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje galima rasti galutinę *ex post* vertinimo ataskaitą¹. *Ex post* vertinimo ataskaitoje suformuluotos rekomendacijos dėl privalomosios mediacijos šeimos ginčiuose teisinio reguliavimo, jo stebėsenos ir (ar) įgyvendinimo tobulinimo². Įstatymo projektas parengtas siekiant tobulinti mediacijos paslaugų teikimo teisinį reguliavimą, įgyvendinant *ex post* vertinimo metu pateiktas rekomendacijas.

Įstatymo projektu siūloma: siekiant efektyviau spręsti su mediatorių veikla susijusius klausimus, stiprinti visų mediatorių veiklos koordinavimą, siūloma nustatyti, kad mediatorių

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/1719b0f1883411edbdcebd68a7a0df7e?positionInSearchResults=0&searchModelUID=033b11e0-893d-4fc5-bb16-0e4bee39f86e>.

² *Ex post* vertinimo ataskaitos 1 priedas.

savivaldą įgyvendina Lietuvos mediatorių rūmai (toliau – LMR), kuriems numatoma perduoti dalį funkcijų mediacijos srityje; visus mediatorius, išskyrus mediatorius, kurie yra teisėjai, vienyti į LMR, kaip jau yra ir su kitų atskirų profesijų atstovais (advokatais, antstoliais, notariais); siekiant daugiau lankstumo finansuojant mediacijos sritį, siūloma atsisakyti detalaus iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų mediacijos paslaugų apmokėjimo reguliavimo įstatymo lygiu; efektyvinti ginčo šalių įtraukimą į privalomąją mediaciją; siekiant kaupti išsamius duomenis apie mediacijas, įtvirtinti mediatoriaus pareigą automatizuotu būdu Teisinės pagalbos paslaugų informacinėje sistemoje pateikti metinę mediatoriaus veiklos ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais įvykdytų mediacijų rūšis ir skaičius; nustatyti, kad mediatoriai privalo kas trejus metus pateikti kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus. Įstatymo projektu siūlomi ir kiti pakeitimai, kurie yra redakcinio pobūdžio ir susiję su LMR perduodamomis funkcijomis. Įstatymo projektas turės teigiamą įtaką visuomenei, kadangi siūlomi pakeitimai leis užtikrinti efektyvesnę mediacijos procesą, kokybiškesnes mediacijos paslaugas ir bus sudarytos dar geresnės sąlygos taikiam ginčų sprendimui mediacijos būdu. Detaliau Įstatymo projekto nuostatos ir tikslai aptariami Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektu prisidedama prie Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 186 punkte numatyto siekio – siekdami kokybiško teismų darbo, tęsime teisinio reguliavimo peržiūrą atsisakant teismams nebūdingų funkcijų, plečiant ikiteisminį ginčų sprendimą ir skatinant mediaciją – įvykdymo. Įstatymo projektu taip pat užtikrinamas Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 8.3.5 papunktyje numatytos priemonės „Atlikti privalomosios mediacijos šeimos ginčiuose teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą“ tęstinumas, kadangi Įstatymo projektu yra įgyvendinamos *ex post* vertinimo ataskaitoje pateiktos rekomendacijos.

Teisingumo ministerijos 2023 m. spalio 18 d. raštu Nr. (1.5 E) 2T-1235 Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms ir nuomonėms gauti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos mediatorių rūmams, Teisėjų tarybai, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai, Lietuvos administracinių ginčų komisijai, Lietuvos antstolių rūmams, Lietuvos notarų rūmams, Lietuvos advokatūrai, Nacionalinei teismų administracijai, Valstybės įmonei Registrų centrui.

Nacionalinė teismų administracija ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba pastabų ar pasiūlymų Įstatymo projektui neturėjo. Į dalį iš Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos mediatorių rūmų, Lietuvos administracinių ginčų komisijos, Lietuvos advokatūros, Valstybės įmonės Registrų centro gautų pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta, likusios pastabos ir pasiūlymai suderinti darbo tvarka. Į dalį Lietuvos antstolių rūmų ir Lietuvos notarų rūmų pastabų ar pasiūlymų atsižvelgta, dalis jų taip pat suderinta darbo tvarka, dėl nesuderintų pastabų teikiama derinimo pažyma. Teisėjų taryba per nustatytą terminą pastabų ar pasiūlymų Įstatymo projektui nepateikė. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pasiūlymai įvertinti ir į juos bus atsižvelgta planuojant TEISIS atnaujinimo darbus. Dėl Įstatymo projekto taip pat konsultuotasi su visuomene, paskelbus jį Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų ar pasiūlymų negauta.

Atsižvelgiant į 2024 m. sausio 16 d. vykusiam tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, derinimo pažymoje nurodyti neatsižvelgimo į Lietuvos antstolių rūmų ir Lietuvos notarų rūmų pastabas argumentai išlieka aktualūs. Pastarajame tarpinstituciniame pasitarime Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos pateikta pastaba suderinta darbo tvarka – Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai neturės poveikio laisvai ir sąžiningai konkurencijai mediacijos srityje, ir pateikti tai pagrindžiantys argumentai. Atsižvelgiant į tai, nebeliko poreikio atitinkamus argumentus papildomai nurodyti derinimo pažymoje.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. rugsėjo 10 d. išvadoje Nr. NV-2171 ir Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės 2024 m. sausio 15 d. pažymoje Nr. NV-120 nurodyti pastebėjimai ir siūlymai suderinti darbo tvarka. Dėl suderintų aspektų patikslintas Įstatymo projektas ir jo aiškinamasis raštas.

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupės (vadovė Jolita Šlikienė, tel. 8 614 67611, el. p. jolita.slikiene@tm.lt, koordinuojanti vyriausioji patarėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. 8 671 85588, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt) vyriausioji specialistė Agnė Jakulytė, tel. 8 600 41176, el. p. agne.jakulyte@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 19 lapų.
2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 11 lapų.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita, 12 lapų.
5. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
6. Atitikties lentelė, 6 lapai.
7. Suinteresuotų institucijų išvados, 33 lapai.
8. Derinimo pažyma, 5 lapai.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska